

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravništvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; a pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, naročnina se pošilja upravništvu. Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiis se ne vračajo. Za oglas se plača: petič vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamka. Telefon številka 118.

Zmešan parlament.

Zadnih osem dni je vladala v avstrijskem parlamentu zmešnjava, ki jo je povzročil boj za mali finančni plan. V tej zmešnjavi je pokazal dr. Šusteršič in njegov »Slovenski klub«, svoje pravo lice. To je bil tudi vzrok, da se je te dni zunanje časopisje s »kranjskim glavarjem« precej mnogo pečalo.

Iz vsega pa naj povzemamo le sledeče:

- 1. V nevarnosti je bil parlament.
- 2. V nevarnosti je bila službena pragmatika.

Ze par tednov visi nad parlamentom § 14 kot »Damoklejev meč«. Kdor omogoči § 14, oz. pripomore do tega, da zavlada v državi § 14 — z drugimi besedami absolutizem — ta greši nad pravicami ljudstva.

Z malim finančnim načrtom je rešena tudi službena pragmatika, ki je drž. uradniki, uslužbenci, učitelji in tisoč drugih ljudi čakajo že dolgo vrsto let. Znano je namreč, kako zadnja leta trpe nižji stanovi z držav. službah. Z malim finančnim načrtom pa so zvezana še važna druga vprašanja (tudi deželne finance), ki jih bodo poslanci v parlamentu obravnavali še do 3. februarja.

Onemogočiti to delo in vladi omogočiti § 14 — te odgovornosti so se drugi poslanci zbal — mnogi so preklicali svoje podpise — in ko je dr. Šusteršičev dodatek propadel ter je bil s tem mali finančni načrt in parlament rešen, je zavrlo veliko veselje. Ni pa se zbal odgovornosti dr. Šusteršič in njegovi pajdaši. In to je značilno.

Dr. Šusteršičev »dodatek« je povzročil zmedo, zaradi katere bi se bila lahko zgodila usodopolna katastrofa avstr. parlamenta, kar bi pa lahko usodno uplivalo na one, katerih usoda se zdaj v parlamentu odločuje.

Dr. Šusteršič se vsega tega ni bal. Vedel je, da mu vlada ne bo zamerila, ako li pripomore do § 14 — no na Kranjskem pa itak vlada z absolutno močjo in se ne boji volilcev, kajti dr. Šusteršič je prepričan, da bo na Kranjskem izvoljen vsak klerikalec, pa naj ima še take politične in osebne grehe na vesti.

In to je žalostno za nas, da so pri nas močji poslanci, ki bi jih drugod volilci že davno nagнали.

Dr. Šusteršič si je mislil. Meni § 14 nič ne škoduje — k večjemu lahko kaj koristi. Za ljudstvo pa itak ni treba pravice. Ako ga jaz zastopam na Dunaju — potem je vseeno, če ima kaklega zastopnika, ali ne. Parlament je le nevarnost, da se poslancem na prste gleda. Čemu torej parlament. V času § 14 se da marsikaj doseči, za one, ki poznajo razmere. Zato se dr. Šusteršič ni bal § 14.

Volilcev pa se dr. Šusteršič — itak ne boji — ker ga drži vlada. Vlada že ve zakaj — mi pa tudi.

Po celi komediji pa ima prav »Zarja«, ko piše:

Osemndevna komedija zmešnjav v parlamentu bi lahko služila ljudstvu v pouk. Odkod naj pride kakršen koli napredek od takih mevžastih strankah? Kdaj naj Avstrija in njeni narodi dožive rešitve perečih vprašanj, od katerih je odvisen njih življenjski razvoj, če ne pride kmalu do temeljite izpremembe v parlamentu? In ta izprememba je le v rokah ljudstva, v rokah volilcev. Mogoča je le tedaj, če pridejo v parlament pravi zastopniki ljudstva, ki poznajo njegove zahteve in potrebe in ki inajo tudi voljo in moč, da se bojujejo zanje.

Mariborske podružnice D. C. M.

Maribor, januarja.

V torek, dne 20. t. m. so zborovale vse tri mariborske podružnice D. C. M. v mali dvorani Narodnega doma. Kar uvodoma naj opomnimo, da ne bomo za enkrat izčrpali vsebine večera. Storitmo to je zaradi tega, ker je bila izredno važna, tako, da se nam zdi umestnejše, priobčevati v tekočem k vsakemu delu posebna poročila, da ne izgube ničesar na svoji važnosti. Predsednik moške podružnice dr. Dolar je uvodoma pozdravil navzoče ter g. dvor. svetnika Bedjanica in narodno naše žensstvo. Iz nadaljnega posnemamo, da prispevamo Mariboržani letno do 2300 K, za kar imamo sloven otroški vrtec ter II. raz. (tretje in četrti šolsko leto) pri maribor. šolskih sestrah. Glede Maribora še vrše za bodočnost, čim se razbremeniti D. C. M. — velike predpriprave, o kojih podrobneje govoriti ni naš namen. Omenjena bodi študentska šola, mestna šola, v okolici in stavbišče, ki je družbina last. Da se dvigne denarno stanje, je za to leto še, nameravana efektivna loterija, od koje se pričakuje do 5, ozir. 6 tisoč kron dohodkov. Z druž. štvom »Komensky« v Pragi se vrši živahna korespondenca z ozir. na nameravane jezikovne tečaje. Kot smo posneli iz prečitaneve zapisnika, je lani nameravana ustanovitev pokraj. zveze izostala, vsled nebrizičnosti ostalih podružnic, »Šolski sklad« znaša danes do 3310 K. Tajniško poročilo moške podružnice je omenilo na kratko delo podružnice v pretečenem letu, dočim je ono ženske podružnice izostalo — ker se ni dogotovljeno. (Omenjeno pa bodi, da se ujema z onim moške podr.). Na glavni skupščini je bila moška podružnica zastopana po g. dr. Rosini, ona železničarjev po treh delegatih. Iz blagajniškega poročila vseh treh podružnic posnemamo izčrpno sledeče: dohodki: moška podružnica — članarina 355.02, nar. davek 179.78, na-

biralniki 306 K, darila 224.04 K, nabire 140.03 K, ostanek prejšnjega leta 1.71 K, skupaj: 1206.58 K; ženska: članarina 219.56 K, nabire 240 K, skupaj: 459.56 K; železničarska: članarina 402.60 K, nabiralniki 125.39 K, nabire 22.60 K, skupaj: K 550.59, ali vse tri 2216 K 73 v. K temu še pride čisti dobiček slavnosti povodom 25letnice 1200 K. Vsega torej: 3416 K 73 v. prejemkov. Izdatki so sledeči: moška: prispevki družbi 109.61 K, domači troški 105.04 K, ostanek 9.93 K, skupaj: 1206 K 58 v. Ženska: prispevek družbi 219.56 K, božičnice: a) samostan 100 K, b) Studenci 100 K, c) Muta 40 K, skupaj 459.56 K. Železničarska: družbi 477.86 K, domač. troški 3.88, ostanek 68.85, skupaj 550.59 K, ali vse tri: 2216 K 73 v. K temu še pride 1200 K družbi od slavnosti, torej: 3416 K 73 v skupnih izdatkov. Odborom in poročevalcem se podeli absolutorij in izreče zahvala za vestno delo. V odbor so bili izvoljeni razun dvoje odstopivših članov odborne, stari odborniki. Ker število odbornikov ni omejeno, se je sprejelo tudi par novih odbornikov ozir. odbornic več, kot doslej. Predsednikom moške podružnice je bil izvoljen doslejšnji nje predsednik, prof. dr. Dolar, soglasno. K slučajnostim se je oglasilo več govornikov, tako, da se je razvila vsekozi živihna debata. Vsprejetih je bilo tudi par predlogov, med drugimi oni g. Vokača iz Studenc, da se naj v bodoče pri božičnicah obdaruje samo otroke članov. K temu je satvil g. dr. Weixl dodatni predlog, da morajo ti otroci biti tudi učenci jezikovnih tečajev, kar je bilo oboje soglasno sprejeto. Obisk glavnega občnega zbora je bil zelo lep in mala dvorana malone do zadnjega zasedena. Podružnice, ki štejejo danes vsega skupaj 606 članov, so na svoje delovanje lahko ponosne. Takšno število članov in članic pa nam je tudi lepo poročstvo za narodno zaveden-

naraščaj, kojega pač v isti meri dopiramo.

Slovenska zemlja.

IZ ŠMARJ PRI AJDOVŠČINI.

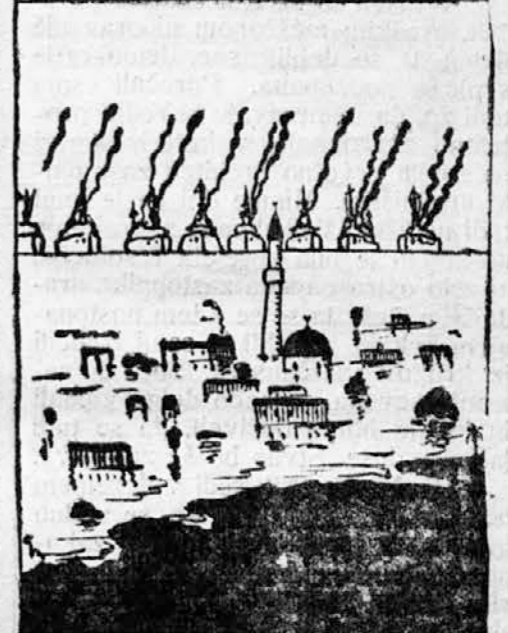
Dobro jutro, gospod župan! Slišal sem praviti, da ste nekoliko trdih ušes, zato bom skušal glasneje govoriti. Nekaj prošeni sem nabral med dobrim ljudstvom ter v prahu kleče prošim, da bi jih velikodušno uslišali; saj tega ne zahtevam sam, ampak veliko davkoplačevalcev. Ljudski glas je božji glas in tega je treba upoštevati.

1. Davkoplačevalci najodločneje zahtevamo, da se takoj razpiše služba tajnika, ker imamo v občini osebe, ki bi ta posel bolje in ceneje opravljale in vi kot župan se morate potezati vsestransko, da se občinski izdatki znižajo. Pa tudi to je, mi plačamo, zato zahtevamo, da imamo tajnika, ki je v delih in nasvetih zmogen.

Pri ljudskem štetju 1910. se tudi ni oziralo na zmogneje osebe, ampak naklonilo se je to delo današnjemu tajniku. Tudi v tem slučaju bi šlo s ceno nekaj nazaj in občina bi bila na dobičku. In še nekaj. V naši občini so morali ljudje hoditi ob ljudskem štetju v občinsko pisarno in tako delati brezpotrebne korake, sluga pa je moral loviti po občini in naznanjati ljudem, kdaj naj pridejo k popisu. No, kako pa je bilo drugod! Občina je plačala popisca, ta pa je hodil po vaseh in izvrševal popise, tako je ljudstvo prav lahko opravilo svojo dolžnost.

2. Krivična razdelba župnikove bire naj se takoj uredi, ker tudi tukaj ne pojde tako lahko in tudi ne na tak način, kakor mislite. Lotite se hitro tega dela, da ga dovršite, ker ob času trgatve bo huda pela. Ta razdelba je povšeč le onim, ki se pre-

Pangermanska povodeni ob Adriji.

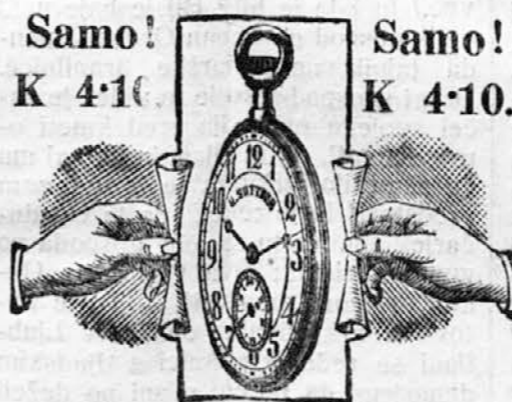
Prince Wied prihaja v Albanijo.

radi goste na tuje stroške, še bolje, onim je šlo prav, ki imajo svoja zemljišča zunaj katastra. Najhuje so, razumno, prizadeti ravno oni, ki bivajo v središču občine (vas Šmarje), ker imajo vsa zemljišča v katastru obč. Šmarje.

Danes smo še precej pri besedi, pa oprostite, saj veste, da stari grehi nas težijo in ti vrejo na dan. Še nekaj povemo, potem bo za danes dovolj.

Cestnemu odboru za ajdovski okraj naznanjamo, da so ceste v področju naših dveh cestarjev v slabem stanju, o čenur naj bi se isti prepričal ter naša cestarja nekoliko podrezal, ker kronice potezati ni nič in ne delati, je vendar preveč. Oba ta dva moža sta bila Benjamna pokojnega župana, ki jih je kot cestni od-

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo! K 4-10 Samo! K 4-10. Št. 410 Nickel ank. rem. Rosk. jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatine in srebrnine po jako niskih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

::: Tovarniška znamka „IKO“ :::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

M. ZEVAKO: Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.) Za hip ga je popadlo, da bi planil nad nje, v nadi, da ga zadene na mestu smrtni udarec... Toda še preden se je izrazila ta misel v vsej svoji jasnosti, ga je padlo par ječarjev, ki so ga bolj ne- škil nego odvedli. Sli so z njim skozi železna vrata, po dolgem vlačnem hodniku, čigar zidovi, obraščeni s solitrom, so izhlapevali smrtonosne smradove: nato po vijugastih kamennih stopnicah, skozi dvoje železnih omežij, nato spet po hodniku... in naposled so pahnili Pardajana v do- kaj prostorno celico, ki je ležala v tretjem nadstropju zapadnega stolpa. Slišal je, kako so se zaprla vrata z glasnim hupom. Prepadel, skoraj brez uma, je poslušal škripanje ogromnih ključavnice. Preden so ga pustili samega, so mu bili porezali vrvi. Zagnal je dolg krik obupa in se zagnal v vrata ter jih začel tresti z vso silo svojega onemoglega gneva. Toda kmalu je moral spoznati, da je njegov trud zaman...

In nezavesten se je zgrudil na kamenita tla...

Kaj se je godilo v hiši v ulici Sen Deni? Zakaj je poklicala Lujza Par- dajana na pomoč, ona, ki prej nikoli ni govorila z vitezom? Baš to nam je povedati.

Kakor smo videli, je maršal Danvilski spoznal Ivano de Pjen: Ka je bil gotov, da se ni motil v svojih slutnjah, je pogledal okrog se- be ter opazil, da je že velik dan in da ga motre radovedno iz vseh bliž- njih prodajalen.

Obrnil se je torej in se vrnil v Memski dvorec, kjer je bivaj vedno, kadar se je mudil v Parizu.

Bilo je to mračno poslopje, ka- kor da se je nalezlo turočnosti bodi si od bližine Tanpla, jetnišnice, ki je stala nedaleč od ondot, bodi si od značaja svojega prebivalca. Videl si v dvorcu zgolj molčeče služabnike ali pa vojake, ki so dajali temu lice pravcete trdnjave.

Ves tisti dan je preživel Henrik v oddaljeni sobi, vzdrihtevaje ob vsakem najmanjšem šumu in prisluškuje, kadarkoli je začul odpiranje vrat. Danvil, ki se ni bal ničesar na svetu, Danvil, ki je vetal celo v oni sirovi dobi za okrutnega — Danvil se je tresel pred mislijo, risočo se v dnu njegove zbgane domišljije ka- kor plamenec »Mene, tekel, fares«: »Ali ne morejo isti vzroki, ki so napotili mene v Pariz, privedti tudi

Franca? Ali ni verjetno, da zavije moj brat po istem naključju v ulico Sen-Deni, kakor jaz? In ako jo vidi, kakor so jo videli moje oči! Ako se zgodi, da govorita! Ah, takrat mu pove ona vse, naslika mu vso strašno preteklost, ki je že toliko let moreče breme mojega življenja!«

Mrzel znoj mu je oblił čelo. Čutil je, da prebledelva.

»Da,« je povzel, »koliko let že iz- kušam pozabiti! In celo v bitkah, ka- dar koljem hugenote in sem pijan krvi, celo na pojedinah, ki jih prire- jam svojim oficirjem, kadar sem vina pijan, celo takrat vstajajo pred mano ti strahovi — ni mi jih mogoče pre- gnati!... Venomer jo vidim takšno, kakršno sem jo videl tam, v koči pri Maržansiju, blede, kakor da je mrt- va... Venomer slišim njen glas, ki mrinja Francu... »Oh, končaj me! Ubij me! Ali ne vidiš, da umiram!...« Kako me je sovražila! Kako me je zaničevala! Ah, moja osveta je bila strašna! Strl sem tvoje življenje z enim mahom: očeta, mater in hčer! Gorje mu, kdor me sovražil! Zakaj moje sovraštvo ne odpušča!«

Za hip ga je pograbil vzhite- nost ob teh ponosnih mislih v lastni moči.

Toda mahoma se je vrnila slika moža, ki mu je bil strl življenje, sli- ka bratova, in ne več s kesanjem, marveč kot obraz, poln uničujoče groze.

Drug za drugim so vstajali spo- mimi iz svojih grobov in se dvigali pred njim kakor pošasti.

In eden je bil med njimi, ki ga ni mogel prenašati; eden, ki ga je tre- petaje odrival od sebe...

Videl se je zopet v tistem kosta- njemem gozdu, v trenutku, ko je pa- del od bratovega meča...

Videl je Franca, kako se je sklo- nil nad njim...

In ta bratov pogled ga je prega- njal, težil mu srce in mu begal duha.

Kaj! Ali je mogoče, da Franc ne izve resnice?... In kaj stori potem? Ob tej misli se je spustil Henrik v naslanjač in naslonil glavo v obe dlani.

Prišlo mu je na um, da bi pobeg- nil. Bežati! A kam? Franc ga dohiti, pa če se mu skrje na kraj sveta!...

In ravno, ko so ga pritirale te misli, do skrajne meje groze, se je iz- vršil v njem divji, silovit preobrat.

Zastokal je s hripavim glasom, izdrl mahoma svoje bodalo in ga za- sadil globoko v leseno mizno ploščo, kakor da je zabodel z njim svojega brata.

Orožje se je treslo dolgo časa s čudnim, ječečim zvenenjem.

»Zločinov!« je zaškripal s spa- čenim obrazom, »zločinov na kupe! Pa bodi tako! V krvi utopim svojo grozo. Stare spomine zadušim z no- vimi spomini!... Naj se le pojavi moj brat! To bodalo me ga reši na ve-

ke! Ona pa in njena hči... naj pogi- neta, kakor pogine on!«

Toda še preden je zaklical, ali bolje, zamislil te besede, je vzdrgetal po vsem životu.

To žensko hoče umoriti... in on jo ljubi!... Ljubil jo je vedno... lju- bil jo bo do konca dni!

Dolgo sta se borili v Henriku ljubezen in groza, ki sta ga obvladali obe v enaki meri.

Naposled pa mu je zaigral na ustnicah smehljaj. Očividno je bil na- šel pot, kako spraviti grozo z ljubez- nijo. Poklical je enega svojih oficir-jev in mu dal povelja.

Ta ukrep mu je olajšal srce tako, da je lahko večerjal z izbornim tek-om.

Vrgel se je na posteljo in spal nekaj ur.

Okrog polnoči, to je, nekako ob času, ko je srečal prejšnji večer voj- vodo Anžovinskega in njegove paj- daše, je vstal, oborožil se skrbno in se napotil proti ulici Sen - Deni.

Ves čas do jutra je stal na straži točno tam, kjer je bil našel sinoči zavetišče pred nepoznanimi pogledi.

Za rana sta pridrdrali dve koči- ji z oboroženim spremstvom. Vojaki so bi skrbno odstranili s svoje oprem- ke vse vidne znake, ki bi jih bili mogli izdati, da služijo Danvilu. Henrik je sedel v eno izmed kočij, da ga ne bi kdo opazil, ter mignil oficirju, naj za- čne svoje delo. (Dalje.)

bornik vtaknil v to službo.

Vsekako zahtevamo, da cesni odbor odda službo cesarjev na družbi in ne le morebitnim prijateljem cesnih odbornikov.

Tu pri nas se dobe ljudje, ki bi je za 10 K in ne 20 K mesečnih delali tako in toliko kot oni od Zabelskega vrha do braniške ceste.

Mi stojimo na tem, da za pošteno plačilo tudi pošteno delo. Do sedaj smo bili tihi, od sedaj naprej pa ne odnehamo. Ljudstvo poslušaj in sodi!

Za danes dovolj, z Bogom go spod župan, do svidenja!

Stajersko.

V laseh so si. Kot smo že poročali, graškim meščanom ni prav nič ljubo, da so dobili soc. demokratije svojega podžupana. Poročali smo tudi že, da nameravajo prirediti protestno zborovanje, v kateri nameri pa so jih prvotno prehiteli zastopniki uradništva. Minule dni pa je imel tudi nemški »Volksbund« zborovanje na kojem je bila sprejeta resolucija, ki zelo ostro napada zastopnike uradništva, češ, da so se s tem postopajm nekako odrekli in sami izobčili iz krogov meščanstva. Soc. demokratije seveda ne bodo dolgo gledali in kmalu homo doživeli, da se tudi javno oglase. Stvar bo še zanimiva.

Dr. Verstovšek sedi v deželnem odboru. Naši klerikalni gg. se vedno hvalijo, da imajo narodnost v zakupu. Čudno je pri tem samo, da se doslej še niso zmenili za slovensko šolsko vprašanje v Mariboru in Studenci. Čas je že vendar, da se enkrat spomnijo tudi tega in pokažejo, da niso njihova zagotovila o narodnosti le papirnata, odnosno agitacijsko sredstvo. dr. Karol Verstovšek ima tu lepo in zelo hvaležno priliko, zastaviti vse svoje dežel. odborniške moči v dosegu ugodne rešitve slov. zahtev glede šolstva v Mariboru in okolici. Če tega ne bi storil, bi sama po sebi prišla klerikalna narodnost v prav čudno luč. Torej: tudi strankarsko politična taktika more priti tu v poštev. In sicer ne ravno malenkostno.

Sodnijska imenovanja vedno izpadejo pri nas na dobro Nemcem in nemurjem ter na škodo nam Slovcem. Tudi tu velja: Kakršno je narodno zastopstvo, politično, tako se v narodom dela. Opominov in pritožb je bilo že več kot doslej po naših listih. Delajmo na to, da dobimo boljše in oddelnejše ter zmožnejše narodne poslance. Kažimo ljudstvu napake današnjega političnega zastopstva in izdajstva, ki jih vrši sedanje zastopstvo, mesto, da le po »Slovenskem Narod« vzhajujemo. Grožnje, s kakršnimi n. pr. vključuje »Slovenski Narod« v svojem članku, se nam pa zde, čisto odkrito povedano, precej neumestne, ker izzovejo na merodajnih mestih morda smehljaj, težko pa kaj drugega. Zlasti sedaj, dokler leži nad vsem ubijajoč klerikalizem. Take grožnje bodo morda umestne — črez deset let.

Gradec. (Mrličje je oskrnjeval.) Na opetovane opozoritve v časopisih je odredilo v torek graško državno pravdnikštvo preiskavo proti hišniku Steinklauberju patologično - anatomskega zavoda. Steinklauber je priznal, da je jemal mrličem iz — ust zobovja, umetna, in plombe, ter vse to prodajal naprej, drugim odjemalcem. Tajil pa je odločno, da bi bil rezal lastne kite mrtvih. Steinklauberja so seveda takoj aretirali in oddali graškemu okrožnemu sodišču.

Zopet grozen umor razkrit. Marškomu bo še v spominu vest, ki je javila novembra 1910 o samomoru 32letne posestniške hčere Ivane Kovačič, doma v Izvanjcih pri Radgoni. Našli so jo v nekem gozdu s prezezanim vratom. Sedaj, po več kot treh letih, pa je znano, da je bila Ivana Kovačič naravnost živalsko zaklana. Stvar je sledeča: dne 31. oktobra 1910 je šla umorjena Kovačič z viničarja hčerjo Amalijo Kolmanič iz Zogove v Izvanjce. Vezalo jo je srčno prijateljstvo. Omenjenega dne ste hoteli obe nakupiti lišp za grobove, kajti sledečaja dne je bil praznik vseh mrtvih. Pred Izvanjci ste morali skozi gozd. Nek delavec je srečal Amalijo Kolmanič, ki je bila vsa prepadena ter mu rekla, da je Kovačičeva par minut poprej stopila s poti v goščo, koder si je — prerezala vrat. Delavec je našel Kovačičevo umirajočo. Na umor niče ni mislil. Pa kmalu za tem, ko so zaprli starega Kolmaniča, ženo in sina, ki so na sumu, da so novembra 1909 umorili viničarja Vezjaka (o čemur smo že lani obširno poročali), so vstale govorice, da je tudi Amalija Kolmanič umorila Ivano Kovačičevo, ker so se Kolmaniči najbrže bali, da Kovačičeva ve kaj o umoru Vezjakovem. Amalija Kolmanič je imela tudi od onega dne baje opetovano večje vsote denarja, kar je sum le podkrepilo. Vrhu vsega govore ljudje, da ste imeli Amalija Kolmanič in Ivana Kovačič perverzno ljubavno razmer-

je. Radi vsega že navedenega, je orožništvo postaje Sv. Anton v Slovenskih Gorah prišlo Amalijo Kolmanič in jo oddalo okrožnemu sodišču v Mariboru. Zadržne čase je bila Amalija Kolmanič v Verčičah in zločin odločno zanikava.

Goriško.

Kako skrbi mestna uprava za naše ulice. Brezbriznost goriške mestne uprave ni znana samo v ožjih krogih srečnih prebivalcev, ki čepijo v blatu te dolgočasne vasi. Ko nastane n. pr. nova ulica, ni mestni upravi nič do tega, če so napisali nabiti na hišah. Kaj še! Pošta (ki ima pohvale vredne uslužbenca) izgublja pisma in ko se človek pritoži čez ta nered, mu lepo odgovore: Kako naj ve pošta za ulico, če ni nikjer napisani v številki Prav! Toda kdo je kriv temu neredu? Ali niso morebiti to listi mestni očetje, ki uživajo od podžganih mladičev izraze simpatij? Pa ni tako samo z napisi. Tudi luči nimajo še marskatere ulice. Stanovalci prošijo in moledujejo od Petra in Pavla, slednjič jim pa pove Pilat: pojedite tja in tja in vložite prošnjo. Ta se valja nekoliko let po zaprašeni predalih in še predno preide določena doba, zakurijo ž njo na zimo peč. Koliko časa misli goriška mestna uprava tako nesramno pometati z našimi ljudmi, katerim se ne sme muditi, ko je treba stresti v žep davkarje vseh vrst dohodnine? Ali se bodo že kmalu uresničile prerokove besede, da se bodo mestni očetje lotili še pred tem iskanja zlate žile v Korunu? Doslej smo samo prosili, ker pa vidimo, da prošnje ne izdajo dandanes nič več, bomo začeli s pritožbami. Mestna uprava ni obremenjena samo s tem grehom; tekem časa smo jih našli že na stotine. In skrajni čas je, da se ta komedija uredi! Ulice v našem mestu, naj vendar dobijo potrebne luči, da ne bo imel vsak malopridnež toliko korajže za napadanje pasantov v nočnih urah. Če že ni policije, naj se postavi vsaj kandelabre!

Po avtentičnih poročilih se sestane goriški zbor dne 3. februarja (v torek) in ne že koncem tega meseca, kakor se je poprej govorilo.

Plesni venček priredi »Kolesarsko društvo« Danica« v Gorici v soboto dne 31. januarja 1914 v salonu Batjel. Začetek ob polu 9. zvečer. Plesni svira godba na lok. Med plesom prosta zabava, šaljiva pošta in šaljivo srečanje. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Združeni odbori goriških narodnih društev prirediti v soboto 7. februarja v vseh prostorih Trgovskega doma v korist naše edine obrambne organizacije, v korist Ciril-Methodove družbe velik ples. Predpriprave za ples so v polnem teku in upati moremo, da bo ples v korist CMD. ena najlepših pustnih prireditev Slovencev v Gorici. — Apeliramo na vse svoje sile, da prinese ples kar največ dohodkov naši družbi, da omogoči čisti dobiček plesa razširjenju Narodne šole na Blaniču, da pa bodo tudi položeni prvi kamni za prepotrebno slovensko šolo v Trzliču. **Goriški Slovenci, v soboto 7. februarja vsi na delo za Ciril-Methodovo družbo.**

Dnevni pregled.

Princ Wied — albanski knez in avstrijski davkoplačevalci. Princ Wied v kratkem nastopi svoje za človeštvo nad vse važno mesto: albanski prestol. In s tem nastane velika sreča za avstrijske davkoplačevalce: smeli bodo prispevati v prazne žepu pruskega oficirja v to svrhu, da bo s temi denarji pridobival zvesto albanskih roparjev. In zanimivo je, da avstrijski proračun ne izkazuje nobene takšne postavke in niče ni dal avstrijski vlad takšnega denarja na razpolago, dasiravno je znano, da bo ta bagatela znašala 20 milijonov. O tej zadevi se poroča »Sl. Nar.« z Dunaja: »Zanimivo in važno stvar je sprožil na koncu današnje seje poslanec Choc. Z ozirom na dejstvo, da namerava Avstrija prispevati v mnogimilijoni za dispozijski fond princa Wieda, ki bo služil temu čudnemu kralju za to, da si proti gotovemu plačilu pridobi ljubezen in zvestobo svojih bodočih podanikov, je vprašal posl. Choc, odkod pravzaprav vzame naša vlada ta denar. Kdo ji ga je dal na razpolago? Posl. Choc upravičeno žigosa postopanje, ki brez obzira na pravice parlamenta trosi državni denar v nedovoljene svrhe. Od posl. Choca sprožena zadeva bi morala zanimati zlasti one, ki so včeraj pod vodstvom dr. Susteršiča do konca vztrajali v boju proti oškodovanju srednjih slojev«. Davčno breme, proti kateremu se je boril dr. Susteršič znaša 400.000 kron — albanska napitina pa bo avstrijske davkoplačevalce stala okoli

20 milijonov. Tu bi bila prilika za velike bojavnice! Toda zaman bode- mo čakali na nje. Če bi bilo treba podpisati predlog, naperjen proti razmetavanju avstrijskega denarja albanskim jezuitom in barjaktarjem — potem bodejo baš razni Susteršiči, baroni Fuchsi in njihovi tovariši — daleč, daleč proč bežali. Sicer je pa nebroj avstrijskih davkoplačevalcev, ki ji nje to vseeno in mislijo še naposled, da se s tem vrši zaslužno delo in dobiva pravica na Albanijo.

Konzul Prochaska — odlikovan. Menda je odlikovanje najnovejši izraz obsodbe in kazni; drugače si odlikovanj radi slučajev zadnjega časa ne moremo predstavljati. Oficir Reuter, ki je povzročil celo vrsto protipostavnih dejanj v Saverni, je bil mesto obsojen — odlikovan, menda zato, ker je tolkel prav po prusko po francoskih glavah. Konzul Prochaska, ki je bil skoro povzročil vojno med Srbijo in Avstro-Ogrsko, bi tudi spadal pred sodnijo; toda ne: tudi ta je bil odlikovan, ne sicer od cesarja, zato je bil pa odlikovan od italijanskega kralja z redom italijanske kronske. Med tem, ko se odlikovanje Reuterja more razumeti, ni človeka, ki bi razumel, zakaj je bil Prochaska odlikovan. Saj to vendar ni nobena korist za Italijo, če si je pustil reči, da ima nekaj odrezano. Pa menda ne, da bi bil Prochaska poleg vsega zastopal še italijanske interese s svojo moško častjo. Skratka, takšnih odlikovanj ne razumemo.

Z Brezovice se nam piše o odklikovalnih meščanov. Pred nekaj leti so Ljubljanci učili kmeta olike, oziroma so se spotikali nad kmeti, da se ne znajo spodobno obnašati. Zdaj pa bo kmalu narobe in bomo morali mi kmetje klerikalne meščane učiti, naj se spodobno vedejo. Tako surovega človeka se težko dobi kakor je klerikalec v svoji nadutosti. O tem smo se prepričali preteklo nedeljo na Brezovici. Ko so prišli ljudje od prve maše v gostilno S. k zajtrku, sta bila tam dva elegantna gospoda in z njima ena lepa gospodična. Pili so »Florian« in so bili navsezgodaj že precej nadežani. Kar se eden pridruži v sobo, kjer so sedeli kmetje in je začel prav surovo napadati nekoga starega moža. Rekel mu je seveda kar »tis«, ker klerikalec misli, da je kmet nič proti niemu. Stari mož je mestno klerikalno surovino opozoril, da nista krave skup pasla — »elegantan gospod« pa je bil še bolj razburjen in je vplil, da ima več denarja in smeteh nego vsi kmetje v žepu (saj ga ima lahko, ker klerikalci kmete žulijo!). Može so ostali kljub temu mirni, ker niso vedeli, s kom imajo opravka. (Eni so mislili, da je morda kak boljše obleden vandrovec.) In kdo je bil? Bil je baje neki velik gospod po imenu Orehek, menda tajnik neke farške hranilnice. Drugi »gospod«, ko je to videl, je začel svojega prijatelja pred kmeti opravičevati, da je pijan, in da naj mu ne zamarijo. Potem se je tudi sam predstavil in je rekel, da je Gostinčarjev sin. Na to sta oba gospoda po gostilni kričala: Živio Gostinčar. Gostinčar mora zmagati! — To je gotovo lepa klerikalna omika. V Ljubljani se rede klerikalci z ljudskim denarjem, da potem pijani po deželi naše kmete žulijo. Ob volitvah pa se delajo prijatelje ljudstva.

Galantni gospod Orehek, ki je žalil naše kmete na Brezovici in katterega je pred njimi opravičeval Gostinčarjev sin, češ da je pijan, je tudi krajni šolski nadzornik v Spodnji Šiški, kakor smo žuli. Kar se tiče njegovega delovanja v Sp. Šiški omenjamo samo, da so ga tam že skoraj da ne iz vseh gostiln že ven vrgli. Da se Orehek kot krajni šolski nadzornik obnaša tako, kakor smo v tej in v prejšnji notici povedali, je za njega kot klerikalca čast in ponos.

Milijonarja so odpeljali. S silo so odpeljali policijski uradniki večkratnega milijonarja Klemenovskega iz Varšave na željo njegovih sorodnikov, ki so se bali, da ne bi zapustil svojega premoženja svoji soprogi, ki je bila pri njemu gospodinja, in nezakonskima otrokoma. Najbrže so ga odpeljali v sanatorij za bolnike na žlvcih.

Maščevanje obsojenega vojaka. Neki vojak iz Adena, ki je bil obsolen na 14dnevni zapor, je ustrelil polkovnika in oficirja 109. indijskega pehotnega polka, ki je bil tam nastanjen.

Ponesrečen letalec. Na letališču Schleissheim v Monakovem je podčastnik Schweizer iz Norimberka padel iz višine 35 metrov na zemljo in se takoj ubil.

Cerkev je zgorela. Metodistovsko cerkev v Rigens Gade v Kodanju je požar popolnoma uničil. Ogenj je nastal ponoči v napravah za toplotno. Kmalu je bilo vse poslopje v plamenih. Streha se je udrla v cerkev, kmalu nato se je porušil zvonik. 28

otrok, ki so bili v stranskem poslopju v otroškem domu, so rešili. Požarna bramba se je morala omejiti na to, da je varovala v bližini se nahajajoče mornariško skladišče, v katerem se je že vnelo suknjo. Ta ogenj se je posrečilo zadušiti.

Ponarejalka denarja. V nekem dunajskem hotelu je aretirala policija fino damo, ki se imenuje Olga Kramer. Sumijo jo, da je izdala v mnogih mestih po Nižje in Zgoranjem Avstrijskem ter po Stajerskem ponarejene bankovce. Policija je dognala, da je aretiranka identična z Elizabeto Hanusovo, rojeno v Budimpešti in že dostikrat kaznovano zaradi tatvine. Aretiranka se je izdajala tudi za grotico Festic in je kradla denar kavalirjem v Budimpešti in na Dunaju.

Temna zgodba. Te dni se je izvršila v Monakovem senzacionalna tatvina dragocenosti in kinča. V nekem tamošnjem hotelu je stanoval že dalj časa neki angleški zakonski par, ki je imel pri sebi dragocenosti in kinča za pol milijona mark. Zakonskima se je zdelo precej sumljivo, da sta hodila za njima na potovanju dva gospoda, ki sta vedno najela stanovanje bodisi v istem hotelu kakor onadva sama ali pa v kakem bližnjem. Dne 18. t. m. sta imenovana zakonska ovačila slučaj tamošnji policiji. Eden izmed onih dveh gospodov se je naselil v istem hotelu kakor onadva, drugi gospod pa v hotelu prvemu ravno nasproti. Policija je uvedla hišno preiskavo. V sobi onega gospoda, ki se je naselil v istem hotelu, kakor angleški par, so našli velikansko kačo, s katero sta hotela tuja Angleža oropati. Oba hotelska tatova sta menila ponoči vlomiti s kačo v sobo Angležev, ta dva prestrašiti in nato ukrasti kinč in dragocenosti. Oba aretiranca, v katerih so spoznali že dolgo iskana mednarodna hotelska tatova, sta Šveda.

Človekoljubno delanje porotnikov. Kakor se iz Frankfurta ob Meni poroča, so porotniki v Hofovem procesu sklenili, da dajo vse dijete tega procesa tretji ženi Hopfovi, ki živi vsled zastrupljenja v zelo težkih razmerah.

Ljubljana.

— **Iz malega raste veliko** to je bilo vedno naše geslo. Jutri prvič izide »Bodeča Neža«. Iz prvih malih začetkov se bo »Neža« razvila v vedno večjo. Zato pričakujemo, da jo bodo vsi z veseljem pozdravili — in kupili!

— **Prva številka »Bodeča Neža»** izide samo na štirih straneh radi preobilnega dela, ki ga ima tiskarna izvršiti v teh dneh. Naj blagovolijo čitatelji nekoliko potrpeti. Gledali bomo, da bodo izhajale prihodnje številke vsaj na 6. straneh. Prijatelji — razširjajte edini humoristični slovenski list »Bodeča Neža«.

— **Priloga »Bodeča Neža»** pošljemo jutri vsem našim naročnikom na ogled. Upamo, da jo večina čitateljev dneva naroči, ker je znesek za ilustriran list res malenkosten — in ker je tudi cena »Dnevnu« niza. Prav prijazno tudi prosimo vse nam naklonjene čitatelje, da podpirajo »Bodeča Neža« s humorističnimi doneski in da nam naznanjajo dogodke, ki naj jih »Bodeča Neža« ljubeznivo opika. — Kdor pa hoče, da mu ostane »Neža« zvesta naj jo takoj naroči in pošlje vsaj s februarjem tudi naročnino.

— **Da se ne bo »Slovenec«** ujedal, mu povemo, da smo dobili vse dopise glede šolskih maš na ljudskih šolah iz vrst starišev. Ker pustimo, da v našem listu pridejo do besede vsi, ki žele javno govoriti, zato ni treba nikomur očitati, da ni porabil svojega vpliva. Po »Slovencem« načinu bi tudi mi lahko gosp. prelata Kalana delali odgovornega za res umazano pisanje »Slovenca«. Ugovori proti šolski maši so bili tako tehtni in važni, da se jih bo moralo vpoštovati. V tem so tudi klerikalni starši našega mnenja.

— **Deželni zbor in učiteljske plače.** 5. februarja se snide krajski deželni zbor. Ker bo na Dunaju finančni načrt te dni sankcioniran in dobe dežele kmalu nakazan prebitek iz kavlja na žganje in drugo, prejme tudi Kranjska dežela svoj poldrugi milijon ali še več kron. Vlada bi morala čuvati sedaj nad tem, da bi krajski klerikalni deželni zbor pod njenim nadzorstvom in kontrolo porabil del tega prebitka za reguliranje učiteljskih plač, ki so skoro že po vseh drugih kronovinah že regulirane. Ali pa naj vlada stvar sama v roke vzame in izvrši, saj dokler bodo na Kranjskem klerikalci, na krmilu, je skoraj izključeno, da bi krajsko učiteljsko prišlo do zboljšanja svojih beraških plač, ko imajo že albanski učitelji od Avstrije boljše plače za — divjake!

— **Klerikalni ples v Unonu.** Zavedni Slovenci smo zelo radovedni,

kdo iz naprednjakov se bode temu plesu odzval, ter se podal med klerikalce v »Unon«? Katera zgubljena duša se bode hotela s klerikalnimi plesalci temu plesu tako pomešati, kakor se pomešajo n. pr. v »Družabnem klubu«. Ali so naprednjaki že pozabili, koliko krivic so jim klerikalci prizadejali? Ali je nežni spol tudi že pozabil, kaj vse je »Slovec« nec« o njem pisal? Ko je imenoval za časa g. Hribarjeve izvolitve, sprejeto Barnum & Beiley. Kako je sramotil Slovenke pred celim svetom! Ali je res že vse pozabljeno? Resnično zaveden Slovenec in Slovenka se ne bodeta na tem plesu s klerikalci družila. Dobro nam je znano, da se mladi svet rad razveseli, toda od takega plesa, na klerikalni podlagi, se lahko izostane. Priredite vendar rajše C. M. ples v Mestnem domu za srednje in nižje sloje! Domovina vam bode hvaležna in zabava na njih od kritosrčna. Klerikalci se bodo po plesu iz nas norčevali, ter nas potem skupno s Švabi, obrekovali in tožili. Denite roko na srce, premislite vse krivice, prizadete od klerikalnih hujen, ter recite potem: Ne, srce in moja vest mi ne dopuščata s klerikalci družiti se. Kakor je rekel nekoč pozhindrani Janez, da z naprednjaki noče niti pri eni mizi skupno sedeti. Tako tudi mi s klerikalci ne moremo plesati skupaj. Ta ples so finanice za meščane. Kdor je ponosen slovenski meščan ne pojde med klerikalce! Klerikalci naj si pripeljejo v »Unon« svoje Marijine device, če pa istih ni dovolj, naj pripeljejo pčtem še nune, kakor so jih svoj čas na voliče! Saj na katoliški podlagi je vse dovoljeno!!! — **Zavedni Slovenci.**

— **Ljubljanska državna policija** je drag kor, in če bi se policijski korimerili in kvalificirali po tisočakah, ki mesta in državo stanejo, bi morala ljubljanska državna policija zavzemati jedno prvih vrst. Tako je pa ravno narobe: Je proketo draga, pa pod ničlo. Gospodje od vodstva se samo na globe razumejo pa na čestitarni zaračunavanje inspekcijskih pristojbin. Gospodje druge stroke niso tudi podkovani v policijski praktični stroki in morda niti cestno-polijskega reda ne znajo na pamet. Teorija za nič — praksa za nič! Dar na dan se množe pritožbe iz javnosti, da je ljubljanska državna policija pač zelo draga, drugače pa polna napak. V Ljubljani potrebujemo policije, ki kaj zna in razume, ne pa le šikanirati ljudi in diktirati globe, na ulici pa svetlikati s pikelhavbami, od katerih nima prebivalstvo nobene koristi! Punktum!

— **Besedilo operete »Poljska kri»** in opere »Rigoletto« se dobi v hrvaškem jeziku v Češarkovi trafiki po 30 v. Zaradi boljšega razumevanja petega besedila naj bi si vsakdo tako besedilo nabavil. Besedilo se bosta dobili tudi zvečer 27. in 28. t. m. v gledališki blagajni.

— **Opereta razprodana.** »Poljska kri« je že več dni razprodana in ni dobiti nobenega prostora. Za opero »Rigoletto« pa so na razpolago le še 3 lože in nekaj galerijskih sedežev.

— **Zveza dramatičnih društev** je imela v sredo zelo važno sejo, ki je trajala dve uri. Svoj pristop je javilo zopet 7 društev. Ponudbe za tisk »Talije« so poslale štiri slovenske tiskarne. Delo se odda najnižji ponudnici in obenem najugodnejši tiskarni. Izda se poziv za pristop ustanovnikov in podpornikov. Društva naj se prigrlosijo čim prej! Pravila dobe pri tajniku, g. prof. Jos. Berčetu, licej.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** O vprašanjih, tičočih se uprizoritev, izposojevanja iger, solo-prizorov, posameznih vlog in kostumov obrača naj se slavno občinstvo na »Slov. dramatično društvo« oziroma »Zvezo slov. dramatičnih društev« v Ljubljani, ker vodstvo slovenskega gledališča ni kompetentno, odločevati v teh zadevah.

— **Slovensko gledališče:** V nedeljo, 25. januarja se vprižori, prvič v tej sezoni vlezabavna volška burka »Tretji eskadron«. Omenjena burka se je igrata na dunajskem Raimundovem gledališču nad 200krat s sijajnim vspehom in je bila sezonski »Schlager« na vseh večjih gledališčih. Burka je prepletana s pristinnimi vojaškimi dovtipi. Nad vse komična sta prizora, takozvani »Rapport« in pa ekserciranve rekrutov. Tudi drugače vsebuje igra polno komičnih zapletljajev in kdor se želi pošteno nasmiejati, pride na svoj račun. V glavnih vlogah so zaposleni gg. Povhe, ki igra rezkega huzarskega takozvanega paprika-ritmojstra, Skrbinskih nad vse komičnega bivšega trgovca s prašiči, dalje g. Grom in Drenovec nadporočnik in poročnik, g. Borštnik huzarskega polkovnika. Damske vloge so vrokah ggč. Wintrove, Juvanove, Gjorgjevičeve in Bukšekove. Režijo vodi g. Povhe. Začetek zvečer ob polu 8., konec 8. uri.

— **Deželno gledališče.** Opozarjamo naše občinstvo na burko »Na letovišču«, katera je imela preteče-

no nedeljo pri premieri toliko uspeha. Predstava se ponavlja popoldne ob znanih cenah. Zvečer »Tretji eskadron«.

— **Previdi iz svetovne književnosti.** Sestanek o tem vprašanju, ki je bil napovedan za danes soboto (v »Matici Slovenski«), se bo vršil šele v ponedeljek, dne 26. januarja ob 6. uri zvečer.

— **Dr. Gallatia umrl.** Dr. Gallatia je umrl kot žrtve svojega poklica. Pri neki operaciji si je zastrupil kri, nakar so morali na njegovi desni roki izvršiti težko operacijo. Posledice te operacije so bile komplikacije in smrt. Dr. Gallatia je hiral več tednov, v sanatoriju je ležal 8 dni. Pokojnik je bil eden najbolj znanih in obiskanih ljubljanskih zdravnikov in plemenitega srca. Ako so ga reveži vprašali za plačilo, je odgovorjal: »Bodo že drugi plačali, če me rabite, le pokličite me, bom prišel tudi na dom.« Blag mu spomin! (»S.«)

— **Umrl je včeraj zvečer ob 8.** Anton Novak, posestnik in gostilničar. Pogreb ranjkega bo jutri, v nedeljo ob 3. uri popoldne. Lahka mu zemljica!

— **Občni zbor »Splošnega ženskega društva« bo v nedeljo 25. t. m. ob 5. popoldne v društvenih prostorih na Rinski cesti 9. Dnevni red: Nagovor predsednice, poročila tajnice, blagajničarice in knjižničarke. Volitev odbora. Slučajnosti. Ker se posebna vabila niso razpošle, prsi odbor tem potom, da se članice gotovo udeleže svojega občnega zbora.**

— **»Narodna Čitalnica v Ljubljani« ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 1. svečana t. l. ob 11. uri popoldne v društvenih prostorih z običajnim vzporedom. Č. gg. člane uljudno vabi na mnogobrojno udeležbo odbor.**

— **Občni zbor društva c. kr. geometrov se vrši v nedeljo dne 1. februarja t. l. ob 10. popoldne v restavraciji pri »Roži« z običajnim dnevnim redom. Prijatelji društva dobro došli.**

— **»Na grobiščih narode.«** Sinoči je predaval na poziv Akademije v Mestnem domu naš mladi naravoslovec, prof. Pavel Grošelj. Zanimiva tema je privabila na predavanje dobro šteto poslušalcev, ki so predavatelju sledili z velikim zanimanjem. Sklonjene slike so predavatelju pripomogle do popolnega uspeha, za katerega se mu je publika na koncu predavanja primerno zahvalila.

— **Telovadno društvo »Sokol II.« v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 25. prosinca 1914 točno ob pol 10. uri popoldne v gostilniških prostorih g. br. Kavčiča na Privozu. Spored: 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Poročilo o proračunu za leto 1914. 6. Poročilo načelnika. 7. Poročilo jeznega odseka. 8. Odborovi predlogi. 9. Volitev a) odbora, b) delegatov za občne zbornice »Sokolske župe Sokola I.«, c) delegatov za občne zbornice »Slovenske Sokolske Zveze«. 10. Sprejemanje članov. 11. Raznoterosti.**

— **Telovadni odsek »Sokola I.«** Moste pri Ljubljani skupno z pripravljanim odborom za ustanovitev društva »Sokol« Moste pri Ljubljani naznanjata sledeče: 1. Danes dne 24. t. m. ob polu 9. uri zvečer vrši se v kavarni »Mali slon« sestanek, da se dogovorimo glede kandidatov za odbor novega društva. 2. Jutri, dne 25. t. m. vrši se točno ob 3. uri popoldne V. redni občni zbor odseka. 3. Pol ure po odsekovem občnem zboru vrši se ustanovni občni zbor telovadnega društva »Sokol« Moste pri Ljubljani. Vse bratsko članstvo, kaor tudi drugo moščansko »Sokolu« naklonjeno občinstvo vabita k polnoštevilni udeležbi Zdržnega odbora. — Brate odsekove odbornike opozarjamo, da pridejo na sestanek v kavarni točno ob 8. uri, da zaključimo knjige!

— **Plesni venček pevskega zbor» Glasbene Matice« se vrši kakor navadno semestratno soboto dne 14. februarja 1914 v veliki dvorani Narodnega doma ob 8. uri zvečer. Svirar »Prvi ljubljanski društveni orkester«.**

— **Občni zbor Narodne Socialistne zveze se vrši v nedeljo dne 1. februarja in ne 8. februarja.** Ker se bode na občnem zboru razpravljalo glede ustanovitve podružnic in tudi radi premembe pravil, opozarjamo člane posebno pa zaupnike na deželi, da se občnega zbora zanesljivo udeležo. Odbor N. S. Z.

— **Maček zopet sulca vjel.** Včeraj popoldne okrog 3. ure je g. Maček, gostilničar na Francovem nabrežju zopet vjel v Grubarjevem kanalu krasnega sulca. Bil je skoro meter dolg in kakih 7-8 kg težak.

— **Umrl so v Ljubljani:** Sestra Huberta Franciška Škerij, usmiljenka, 34 let. — Matija Petsche, delavec-hiralec, 81 let. — Marija Zvršen. gostia, 75 let

— **Tvrška Julius Meinl,** uvoz kave, priredi dne 23., 24. januarja 1914 v svoji filiali Ljubljana. Selenburgova ulica 7 poskusno kuhanje ter vas k temu uljudno vabi. Ob enem pripominja, da bo tvrško jako veselilo, če privedete znanec s seboj. Od devetih zjutraj se bodo zastoj dajale poskušje le odraslim.

— **Druga mati,** karakterna slika v šestih dejanjih, ki se predvaja danes v kinematografu »Ideal« obeča biti eno najkrajših del moderne kinematografije. V tej igri igra glavno vlogo znana umetnica Mici Parla. Ta spored šolski mladini ni dostopen.

Trst.

O »Slovenskem klubu«, ki je bil ustanovljen te dni v Belgradu, je tudi naš »Piccolo« poročal. Pri tem pa je izrazil priliko v to, da je pokazal na dr. Ilesiča, kot največjega propagatorja ilirizma, to je združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov. »Il Piccolo« vidi v tem velik strah, zato hujska in denuncira, kjer je more. Na to pa ne pomisli, da so ravno avstrijski Italijani tisti, ki se želijo čim prej ko mogoče otrsteti Avstrije in priklopiti svojim bratcem v Italiji. Najhujski italijanski iredentisti — med katerimi je »Piccolo« prvi — pa imajo še pogum, nam očitati — iredentizem! In takih sredstev se poslužujejo brez vsakega sramu in pri vsaki najmanjši stvari. Ali niso zlobni taki ljudje? Če bi ne bili zlobni, bi morali stati pač na stališču, da ni lepo, če dejanja, katera izvršujejo sami, drugim predbacivajo. — Italijani so izgubili v boju proti Slovanom vsak najmanjši obzir in vsako čustvo poštenosti in pravljubja. V tem smislu nastopajo že dalje časa in vedno huje pritiskajo. Zakaj tak strah pred jugoslovanstvom? Naše hrepenenje vendar ne zasleduje ciljev sedanjih naših narodnih tlačiteljev. Ne hrepenimo po tem, da bi prišli do take moči, da bi lahko druge zatirali — ne; želimo samo to, da dosežemo ravnopravnost z drugimi. Ker so naši nameni dobri — čemu se uas potem bojite?

— **»Dan« se v tisku širi.** To je najboljši odgovor na naslov tistih, ki so neprestano hujskali proti njemu in ga prav po neusmiljeno obrekovali. Slišati je moral celo to, da kot ljubljanski list nima pravice, da bi se vtikal v tržaške razmere. Kaka omejenost objema možgane gotovih filistrov, je razvidna že iz tega dejstva. — No, vkljub temu pa je »Dan« v Trstu že tako razširjen, kakor bi bil tržaški list. Kamor prideš, se ga čita. Posebno pa ga radi čitajo delavci in vsi taki sploh, ki se jim gode krivice. »Dan« je namreč glasilo vseh zatiranih. Komur se zgodi najmanjša krivica, temu je »Dan« vselej odprt. Nikoli še ni odrekel svoje pomoči tistim, ki so je opravičeno potrebovali in se obrnili nanj. Razume se, da ga vsled tega sovražijo vsi oni, ki imajo maslo na glavi. Sicer je bil »Dan« do danes še precej prizanesljiv — in sicer nasproti onim, ki povzročajo in goje gnulobo v narodnih vrstah. Šibal pa je brezobzirno narodne nasprotnike. Kakor pa vse kaže, se bo moral od prizanesljivosti napram ljudem, ki so slovenskega rodu in ki s svojim postopanjem narodu le škodujejo in ga združujejo, nekoliko oddaljiti ter začet obstoječe razmere še huje bičati kakor do danes. To je potrebno. Drugače bo naš narod še bolj zaspal in korupcija se bo v njem še huje razširjala. — Pri nas ob morju mora veljati načelo, da je nujno potrebno, da vzgojimo odločne bojevnikove — ne pa mevže. V tem oziru se je do danes mnogo zanemarijo. Naš človek stoji pred uradom z italijanskim napisom pol ure s klobukom v roki, predno se upa vanj vstopiti. To je naša ponižnost. Pred vsakim se nam kolena tresejo. Kje bi že bili, če bi ne bilo tako?! Kdo je temu kriv? Največ nazadnjaška »vzgojka«, ki nam jo nudi naša kleč-plazka politika. Kdor po kolnih plazih naokrog, ta je mož, kdor pa se zgraža rad obstoječim zistomom in nastopa odločno, ta je pa nevaren element. In narodni politiki razpravljajo na vseh svojih sejah samo o tem, kako bi mu bilo mogoče pristriči perut. Tako ne sme več iti naprej. Če hočemo, da pridemo do svojih pravic, moramo stopati po drugi poti. »Dan« bo smatral za svojo nalogo, da kaže pravo pot in da preganja temne predsodke, v katerih tiči nezavedno ljudstvo. Pri tem pa bo gledal vedno na to, da poedinci, ki imajo čiste namene skupno korakajo v boj. To je za obmejne kraje, kakor je Trst, potrebno. Kakor zahtevamo, da je red izven našega naroda, tako in predvsem moramo zahtevati, da je red v narodu.

X. veliki Ciril Metodov ples v Trstu bode imel na vzporedju med drugim tudi veliki šaljivi srečolov, z mnogimi dobitki. Da bode dobitkov temveč in paviljon z jestinami tembolji založeni, sprejemati blagohotne

darove za srečolov, kakor tudi za buffett ge. Zinka dr. Rybafova ulica Valdirivo št. 11 in Roža dr. Gregorinova ulica G. Galatti št. 18, kamor naj se ulagovoli dostavljati vse darove.

Med tržaškimi Slovenci se govori, da ob Ciril Metodovem plesu, ki se bode vršil dne 7. februarja ne izide več, kakor doslej običajno šaljivi list »Skrat« ali »Ljudsko štetje«, »Mihec in Jakec« ali »Brivec« ali kakorkoli je že bil ta šaljivec naslovljen, temveč, da se pripravila neka brošura resne, narodno obrambne vsebine. Če ta govorica odgovarja resnici, potem moramo to misel z veseljem pozdravljati in bomo po takem zanimivem listu prav pridno segali.

Ples šentjakobske mladine. Na letošnji odbor za prireditev tega plesa samo eno vprašanje: Kaj je s položitvijo javnega računa o zadnjem plesu šentj. mladine, ki se je vršil pred dvema letoma? — Koliko je bilo čistega dobička, kako se je ta dobiček razdelil itd. — Potrebno je, da javnost to izve, sicer se samo po sebi razume, da bomo naši mladini odsvetovali, udeležiti se teh plesov. — Torej hitro, t. j. še pred letošnjim plesom z računi na dan, — da ne bomo prepozno tožili, da se je ta sicer koristna prireditev — 75% čistega dobička dobi šentjakobska C. M. podružnica — slabo obnesla.

Mandolinistična skupina »Viktor Parma« priredi danes od 9. zvečer do 4. zjutraj v veliki dvorani N. D. O. v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 2. I. plesni venček. Na vsopredju so poleg drugih običajnih točk tudi šaljiva pošta in šaljiva tombola z lepimi dobitki. Vstopnina: za gospode 1 K., za dame 50 vin. Maskam je vstop dovoljen.

Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu sklicuje za v nedeljo, 25. februarja t. l. ob 4. uri popoldne v dvorani Del. kons. društva pri Sv. Jakobu svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Ako bi ne bilo zadostno število članov oz. ako bi ne bil sklepčen občni zbor ob 4. uri popo., vrši se isti glasom društvenih pravil pol ure pozneje ob vsakem številu članov. Po občnem zboru vrši se plesni venček z različnimi iznemenanjmi. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Pevsko društvo »Trst« priredi danes zvečer ob pol 9. uri alarmiran plesni venček v olepšani dvorani v Narodnem domu. Plesali se bodo vsi moderni plesi med temi tudi vijolični, kotilijon valček pod spreminjivostvom plesovodje g. prof. Umeka. Vstopnina znaša za gospode 1 K., za dame 50 vin. za člane in dijake polovico. Ker bode plesni venček nudil obilo zabave vabi najljudneje k obilni udeležbi odbor.

ni. Meritorna pogajanja se prično v februarju.

SPORAZUM MED PAŠIČEM IN MLADORADIKALCI.

Belgrad, 23. januarja. Kakor se poroča, se je med Pašičem in mladoradikalci popolnoma dosegel sporazum.

ORIENTALNE ŽELEZNICE.

Belgrad, 23. januarja. V priložnih dneh se poda komisija na Dunaj, da uredi vprašanje orientalskih železnice. Vprašanje se reši v smislu francoskega predloga, ki je zadovoljil tudi Dunaj.

Odgovorni urednik Radivo. Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Mesečna soba, v prvem nadstropju, razgled na ulico, je takoj za oddati. Stari trg 28. 1459-3

Maskaradna obleka (ciganka) dobro ohranjena se proda. Marije Terezije cesta 7. I.

KORESPONDENCA.

Dva inteligentna gospoda želita korespondence z dvema naivnima gospicama. Prednost črnalozske. Gospic naj se blagohotno obrnejo na naslove: »Tango in Atila«, oboje poštno ležeče, Ljubljana. 1475-1

šivalni stroj
s pisмено 10letno garancijo. Oglejte si pred nakupom specialno trgovino PFAFF tvrdke **IGN. VOK** Ljubljana, Sodna ul. št. 7. (zraven sodnije). — Pridne zastopnike sprejemem. —

Potrni neizmerno žalosti javljam vsem sorodnikom in znancem tužno vest o smrti našega iskreno ljubljene soproga, očeta, gospoda

Anton Novaka

posestnika in gostilničarja

ki je včeraj ob 8. uri zvečer, providen s svetimi zakramenti, v starosti 48 let mirno in vdano v Gospodu zaspal.

Truplo prebalega pokojnika se bode v nedeljo, dne 25. januarja ob 8. uri popoldne slovesno blagoslovilo ter iz hiše žalosti, Rimska cesta št. 19 prepeljalo k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 23. jan. 1914. Franciška Novak, soproga. Tončka Novak, hčl. Pavel Novak, sin. I. pogrebni zavod Josip Turk.

Zahvala.

Za vse blage izkaze sočutja povodom boleznih in smrti našega nepozabnega, iskrenoljubljenega soproga, očeta in brata, gospoda

Vilibald Zupančiča

šolskega svetnika, c. kr. profesorja v pok. in okrajnega šolskega nadzornika

kakor tudi za mnogobrojno častice spremstvo blagega pokojnika izrekamo vsem sorodnikom in prijateljem svojo najpriskrebnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 24. jan. 1914. Žaluoja rodilina.

Mednarodno spedijsko podjetje

R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876. Telefon št. 60.

Podjetje za prevozno čes. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani — Reekspedycja in skladišča. — Ekspresni promet ovojev. — Transport in shranitev mobilija. — Agentura avstrijskega Lloydja.

Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

E 617/13
5

Dražbeni oklic.

Prodado se dne 26. januarja 1914 in naslednje dni dopoldne ob 9. uri v Kranju na javni dražbi:

Velika zaloga usnja, čevljev in vsakovrstne čevljarske potrebščine.

Ces. kr. okrajna sodnija Kranj, oddelek III, dne 22. januarja 1914.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo št. 3. — Medena ulica.
: Fcseken oddelek v prvem nadstropju. :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.

Radi prešle sezije

se razprodaja vsa zimska in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6. Telephon 132.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE

krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago. Solidna trdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otročkih oblekah

:: in rojstni opravi ::

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev,

4 pare čevljev za samo K 9.—

Radi plačilnih težkoč več velikih tovarn se mi je naročilo prodati veliko množino čevljev nizko pod izdelovalno ceno. Prodaj zato vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zadrgo, rjavih ali črnih, galoširane z močno zbitimi podplati, usnje elegantno in najnovejša oblika. Velikost v cm ali številka. Vsi 4 pari stanejo samo K 9.—. Razpošlji po povzetju. Zamenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

N. DYM, Krakov 28, Šw. Stanisława 2.

Pekovski - - - pomočnik

(mešač — Mischer)

dober, zanesljiv in trezen delavec se sprejme v pekarni Avg. Jenko, tu, Marije Terzije cesta št. 7. Predstavi se od 1.—2. vsak popoldan.

Pristna vina!

Rudeče K 28.—
črno 34.—
beli borgundec 40.—
za 100 l brez soda, postaja Pazin. — Pristno, izvrstno jabolčno vino po K 18.— iz Ptujja. Preizkušnja in uzorci pri zastopniku gospodu

A ŠVARA,

Frančiškanska ulica šte. 6.

Zaradi velike zaloge se ta izvrstna, pristna vina prodajajo po tej ceni samo ta mesec.

Za izdelovanje po

ca. 100.000 bukovih

pragov na leto v

: : Bosni. : :

Skozi več let se išče zanesljiv akordant ali pa tudi večje part. tesačev.

Pojasnila daje

Fran Tomz,

lesni trgovec v Ljubljani.

★★★★★★★★★★★★★★★★

Trdka

Julius Meinl,

uvoz kave

privedi dne 23., 24. januarja

1914 v svoji filijali

Ljubljana Šelenburgova ulica šte. 7

poskusno kuhanje

ter Vas k temu uljudno vabi.

Obenem pripominja, da bo

trdka jako veselilo, če pri-

vedete znance s seboj. —

Ob devetih zjutraj se bodo

zastoj dajale poskušnje le

odraslim.

★★★★★★★★★★★★★★★★

V nedeljo, dne 25. januarja t. l. izide prva številka

! Bodeče Neže !

edinega slovenskega humorističnega lista kot stalna nedeljska priloga „DNEVA“.

Sedanji čas, ko vlada breznarodni klerikalizem, ko bijejo s pestmi od vseh strani Slovincem v obraz, ko nimamo na rodni zemlji skoro nobenih pravic, ko je čas zagrizen in strupen, ne more izhajati brez humorističnega lista, ki pa ne bode samo žaljiv, ampak tudi zbadljiv na vse strani.

Vsi dobri ljudje bodo z veseljem pozdravili ta novi list, zlobni in hudobni pa se ga bodo ball, ker ne bo prizanesel nobenemu, ne najvišjemu in ne najnižjemu.

„Bodeča Neža“ bo šiba sedanjega časa in vladajočih razmer, zato ne sme biti poštenega Slovence, ki bi ne bral „Bodeče Neže“.

Da jo pa more brati vsak in tudi najrevnejši, smo nastavili ceno posamezni številki, ki se bo prodajala po vseh tobakarnah, kjer se prodaja „Dan“.

na samo 6 vinarjev.

Tako cenó ni bil še noben slovenski žaljivi list.

Za ljubljanske naročnike „Dneva“ smo nastavili sledeče cene: za vse leto z „Dnevom“ vred 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5— K, na mesec 1.70 K.

Za zunanje naročnike „Dneva“ veljajo sledeče cene: Za vse leto z „Dnevom“ vred 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5.50 K, na mesec 1.90 K.

„Bodeča Neža“ se pa more naročiti tudi sama za se brez „Dneva“ in stane celoletno 4 K, polletno 2 K, četrtletno 1 K.

Da bo „Bodeča Neža“ postala vredna svojega imena in da bo vestno izpolnjevala stavljeni ji zadačo, prosimo vse vesele in poštene Slovence križem naše domovine, da nam poročajo o vsem in vselej, kar je treba bičati, da pa tudi s svojim humorjem, ki ga je menda še nekaj v teh žalostnih časih med Slovenci, pripomorejo listu do vsestranske popolnosti.

Kupujte, naročajte „Bodečo Nežo“, širite jo med ljudstvom! Inserirajte v „Bodeči Neži“, ker bodo ti inserati najuspešnejši tudi valed nizkih cen.

Upravništvo „Bodeče Neže“.

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

se priporoča slavnim posojilnicam, hranilnicam in drugim denarnim in gospodarskim zavodom za naročila v tisk

letnih računskih zaključkov

in vseh drugih tiskovin. — Delo izvrši priznано solidno, natančno in po najnižjih cenah.

FR. P. ZAJEC,

Ljubljana, Stari trg 9.

Največja tovarniška zaloga

najsolidnejših gramofonov in plošč.

Plošče Columbia, Favorite, Odeon,

Premier avstr. družbe „Angel“

in „Zonophon“ itd. itd.

Gramofoni že od K 25. naprej.

Plošče „ „ „ 1.30 „

Ceniki brezplačno.

Vsa popravila se izvršujejo točno in solidno.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana,

Šelenburgova ulica šte. 6.

Velika zaloga pušk, samokresov, pištol in lovskih priprav.

Topič „SALUT“.

Priloge za ribištvo.

C. kr. prodaja smodnika.

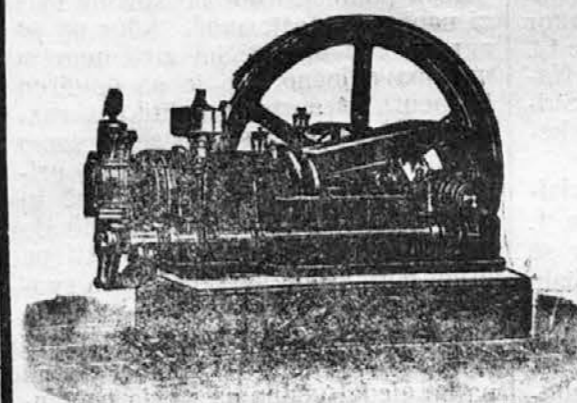
Umetalni ogenj.

Ceniki zastoj in franko.

Emanuel & Oskar Kraus

Trst, Via S. Nicolò šte. 2.

Tehnična pisarna.

Uredba popolnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje električne luči in sile. Glavno zastopstvo draždanske tvornice plinovitih motorjev prej Moric Hille v Draždanih. Najstarejša tvornica motorjev za nafto, sešalni plin, bencin, bencol in plin. Čez 10.000 motorjev v obratu. Sijajno odlike. Strojnica za opekarnice vsakovrstni, za ročni obrat in na silo. Prvo vrste stroji za obdelovanje lesa firme Adolf Aldinger v Oberürkheimu pri Stuttgartu. Univerzalni stroji za oblanje, krožne žage, vrtni in skobeljni (Fräsmaschinen) stroji, stroji za rezanje čepov in za brušenje. Popolne oprave mizarstev. Stroji za obdelovanje železa. Stružniki, vrtni stroji, skobeljniki (Fräsmaschinen) itd. — Proračuni, ponudbe in tehnične informacije zastoj in poštnine prosto.

Kateri rodoljub

posodi poštemu človeku za tri leta 200—500 K proti dobremu poroštvu in 6—7% obrestmi. Cenjene dopise pod „Nujno“ na „Prvo anončno pisarno.“

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in kleti se odda takoj v Zeleni jami št. 70. Stanovanje je najbolj pripravno za katkega železničarja. Natančneje se poizve pri Antonu Bocu, Šelenburgova ulica.

Pozor lovci!

„ Najboljši sveži „

Strychnin

za lisice i. t. d. se dobi v drogeriji

ANT. KANC,

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

deluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Sprejema zavarovanja živega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšimi plačili.

Rezervni fond K 58.461.432.56. — Izplačane odškodnine in spikacije K 123.257.695.77.

„SLAVIJA“

Po velikosti druge vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Gospodski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte usposke.